Przedruk z Dzien. Urzęd. „Monitor Polski" Nr. 65, z dn. 19 marca 1930 r.

ZWIĄZEK WŁAŚCICIELI LASÓW

ORZECZENIE

Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej ustalające warunki pracy i płacy straży leśnej na rok służbowy 1929/30 na obszarze województw: warszawskiego, lubelskiego, kieleckiego, łódzkiego i białostockiego.

3

WARSZAWA

1930

213 KPIP
1100213
1100213

Przedruk z Dzien. Urzęd. „Monitor Polski" Nr. 65, z dn. 19 marca 1930 r.

ORZECZENIE

Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej ustalające warunki pracy i płacy straży leśnej na rok służbowy 1929/30 na obszarze województw: warszawskiego, lubelskiego, kieleckiego, łódzkiego i białostockiego.

WARSZAWA
1930

BIBLIOTEKA M.P.i.O.S. KSIĘGOZBIÓR
213

Drukarnia Państwowa Nr. 50504. 21.III.30. 450.

ORZECZENIE

Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalającej warunki pracy i płacy straży leśnej na rok służbowy 1929/30 na obszarze województw: warszawskiego, lubelskiego, kieleckiego, łódzkiego i białostockiego.

Na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. w przedmiocie uprawnień Ministra Pracy i Opieki Społecznej do powoływania Nadzwyczajnych Komisyj Rozjemczych do załatwiania zatargów pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 686), oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 13 stycznia 1930 roku („Monitor Polski" z 22 stycznia 1930 r., Nr. 17, poz. 30), Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza w składzie: Przewodniczącego Jana Gnoińskiego, Okręgowego Inspektora Pracy, jako przedstawiciela Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, inż. Klimkiewicza, jako przedstawiciela Ministerstwa Rolnictwa i sędziego Sądu Apelacyjnego Jana Włoczewskiego, jako przedstawiciela Ministerstwa Sprawiedliwości — na posiedzeniach, odbytych w dniach 27 — 28 stycznia, 14 lutego i 1 marca 1930 r. w Warszawie — po wysłuchaniu opinji przedstawicieli pracodawców i pracowników leśnych, oraz zważywszy, że:

1) byłoby pożądane wprowadzenie zmian tak co do wysokości świadczeń, jak i co do sposobu ich wydawania ,

2) wprowadzenie tych zmian w połowie roku służbowego jest pod wielu względami nierealne,

gdyż strony winny przy zawieraniu umów indywidualnych znać je, orzekła ustalić warunki pracy i płacy straży leśnej na obszarze województw: warszawskiego, lubelskiego, kieleckiego, łódzkiego i białostockiego na czas do 1.X. 1930 r. podług dotychczas zawieranych w tym przedmiocie umów zbiorowych, a mianowicie:

I. Zasady ogólne.

Art. 1.

Orzeczenie niniejsze dotyczy z jednej strony wszystkich pracodawców leśnych z wyjątkiem lasów państwowych, posiadających obszaru leśnego nie mniej, niż 150 ha, z drugiej zaś strony — stałych pracowników leśnych, zatrudnionych jako straż leśna (gajowych, borowych, szlakowych i t. p.).

U w a g a: Inwalidzi oraz pobierający rentę, podlegają osobnej umowie.

Art. 2.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 października 1929 r. do dnia 30 września 1930 r.

Art. 3.

Rok służbowy pracowników, objętych niniejszem orzeczeniem, zaczyna się 1 października, a kończy 30 września roku następnego, przyczem obie strony obowiązuje najmniej trzymiesięczny termin wypowiedzenia indywidualnych umów pracy.

Niewypowiedzenie we właściwym terminie (najpóźniej do dnia 1 lipca włącznie) umowy pracy, przedłuża ją nadal.

Uchylenie się od przyjęcia wypowiedzenia umowy, tejże nie przedłuża.

Art. 4.

Zatargi, wynikłe na tle umowy o pracę pomiędzy pracodawcami a pracownikami oraz rozwiązanie stosunku służbowego w ciągu roku, regulują Komisje Rozjemcze, bądź sądy państwowe — według kompetencji.

Do czasu uzyskania właściwego orzeczenia lub wyroku nie wolno: a) pracodawcom wstrzymywać świadczeń, b) pracownikom przerywać pracy.

U w a g a: W wypadkach wyjątkowo ciężkiego przewinienia, pracodawca może wstrzymać przed orzeczeniem lub wyrokiem świadczenia, w razie jednak wygrania sporu przez pracownika, pracodawca winien wydać zaległe świadczenia z dodatkiem miesięcznym 4% od wstrzymanej należności.

Art. 5.

Orzeczenie niniejsze stanowi dla województw: warszawskiego, lubelskiego, kieleckiego, łódzkiego i białostockiego w myśl ustawy z dnia 1-go sierpnia 1919 r. (Dz. Pr. P. P. Nr. 65, poz. 394) podstawę przy zawieraniu umów inwidualnych. Indywidualne umowy pracy, zawierające warunki dla pracowników mniej korzystne niż warunki orzeczenia niniejszego są nieważne i ulegną zastąpieniu przez warunki niniejsze.

Art. 6.

Pracownik otrzymuje od pracodawcy bezpłatnie książeczkę obrachunkową, zawierającą kontrolę wydawanych świadczeń i spis powierzonego mu inwentarza. Książeczka ta winna być podpisana przez pracodawcę lub jego zastępcę oraz pracownika. Poza tem pracodowca wydaje bezpłatnie pracownikom straży leśnej jeden egzemplarz niniejszego orzeczenia na ręce wybranego przez nich przedstawiciela.

U w a g a: Książeczki obrachunkowe, złożone u pracodawcy, nie powinny być dłużej przetrzymywane, niż 10 dni.

II. Stosunek wzajemny.

Art. 7.

Pracodawców oraz ich zastępców obowiązuje grzeczne traktowanie pracownika i ścisłe przestrzeganie warunków umowy, a zwłaszcza regularne wypłacanie świadczeń i płac, przewidzianych umową.

Pracowników obowiązuje grzeczność wobec pracodawców i ich zastępców, ścisłe przestrzeganie zawartych umów, pilne i sumienne spełnianie obowiązków, a w pierwszym rzędzie wykrywanie kradzieży i meldowanie o nich swej zwierzchności, dążność do jaknajwiększej wydajności pracy i stosowanie się do wszystkich zarządzeń pracodawcy lub jego zastępcy, odnoszących się do wykonywania obowiązków służbowych oraz przestrzeganie wszystkich przepisów porządkowych w obchodzie leśnym ich pieczy powierzonym.

Art. 8.

Pracownicy objęci niniejszem orzeczeniem nie mogą być używani przez pracodawców i ich zastępców, czy też przełożonych do posług osobistych, bądź też pracy, nie mającej związku z ich obowiązkami zawodowemi, z wyjątkiem specjalnych okoliczności.

Pracownicy straży leśnej, zajęci przy urządzaniu polowania, otrzymują dodatkowe wynagrodzenie.

III. Warunki wynagrodzenia.

Art. 9.

Wynagrodzenie pracowników straży leśnej w naturze (rola, mieszkanie, łąka, pastwisko, zboże, opał i t. d.), oraz w gotówce w przeliczeniu na żyto według cen Giełdy Warszawskiej, loco stacja załadowania, winno być o 10% wyższe od całkowitego wynagrodzenia, przewidzianego w umowie zbiorowej Nr. 1 dla ordynarjuszy, obowiązującej w tymże czasie w danym powiecie, przeliczonego według tychże cen żyta Giełdy Warszawskiej.

Art. 10.

Niezależnie od wynagrodzenia, przewidzianego w artykułach poprzednich orzeczenia niniejszego, pacownik straży leśnej otrzyma:

a) na pięć lat — w miesiącu październiku płaszcz lub kożuch krótki,

b) na dwa lata — w miesiącu październiku mundur zimowy i takież spodnie, i

c) na jeden rok — w miesiącu kwietniu mundur letni, spodnie oraz buty i czapkę lub kape-

BIBLIOTEKA KSIĘGOZBIÓR O.S.

Uwaga: Wymienione przedmioty umundurowania po czasie, na który zostały wydane, przechodzą na własność pracownika. Przedmioty, które w myśl powyższego nie przeszły na własność pracownika, w razie opuszczenia lub utraty posady podlegają zwrotowi.

Art. 11.

Pracownik straży leśnej otrzyma w stosunku rocznym drzewa opałowego w szczapach lub krąglakach 24 m^3 przestrzenne miękkiego lub 18 m^3 przestrzenne twardego w miejscu zamieszkania, o ile pracownik nie posiada konia.

Opał wydaje się conajmniej na miesiąc zgóry.

Art. 12.

Pracownik straży leśnej ma prawo trzymania w dowolnej ilości trzody chlewnej w granicach istniejącego przy mieszkaniu służbowem pomieszczenia.

Art. 13.

Pracownikowi, wzywanemu do sądu w charakterze świadka w sprawach pracodawcy lub delegowanemu w interesach tegoż pracodawcy, wypłacane będzie strawne: za całą dobę równoważnik 6 kg. żyta, za pół dnia 2½ kg. według cen miejscowych.

IV. Mieszkanie.

Art. 14.

Mieszkanie pracownika straży leśnej składać się musi conajmniej z jednej izby z podłogą drewnianą i kuchni oraz komory.

Izby winny być wytynkowane, ze szczelnemi drzwiami i oknami na zawiasach.

W oknach mają być całe szyby; w razie stłuczenia szyby, obowiązany jest pracownik wstawić nową w ciągu najdalej dwóch tygodni.

Wapno do bielenia dostarcza pracodawca dwa razy do roku w ogólnej ilości 15 kg. na mieszkanie.

Podłogi mają być położone, a piece doprowadzone do należytego porządku przed 1 listopada.

Mieszkania mają być ze szczelnym dachem; tam gdzie dachy są popsute, muszą być naprawione w ciągu miesięcy letnich.

W majątkach, gdzie zacieka woda do piwnicy i mieszkań pracowników, winny być poczynione zabezpieczenia w ciągu lata od wody napływowej.

Pracodawcy i pracownicy winni dbać, aby otoczenie mieszkań było hygjeniczne. Obowiązuje wybrukowanie dostępu do studzien oraz zastąpienie zgniłych cembrzyn nowemi, lub też zapewnienie pracownikom w inny sposób zdrowej i czystej wody do picia.

Zbiorniki na nawóz nie mogą znajdować się w bliższej odległości, aniżeli 20 metrów od mieszkań służbowych. W pobliżu mieszkań znajdować się mają zasłonięte ustępy.

Pracodawcy winni dążyć do zakładania przy gajówkach ogródków owocowych, w szczególności przez dostarczanie drzewek i t. p.

Art. 15.

Pracownicy obowiązani są utrzymywać mieszkania w należytym porządku; trzymanie inwentarza w mieszkaniu, chociażby najkrótszy czas, jest stanowczo wzbronione.

Bez zgody pracodawcy nie wolno przyjmować sublokatorów.

Przy wprowadzeniu się pracownik melduje pracodawcy skład swej rodziny.

Art. 16.

Drobny remont mieszkania i budynków gospodarczych (gajówki), nie wymagający sił fachowych, uskutecznia pracownik straży leśnej materjałami, dostarczonemi przez pracodawcę.

Art. 17.

Pracownicy straży leśnej, prowadzący gospodarstwo na przydzielonych im deputatach, gruntowym i łąkowym, muszą posiadać odpowiednich rozmiarów budynki gospodarcze na pomieszczenie zbiorów, dobytku i narzędzi.

Art. 18.

W nowobudujących się mieszkaniach dla straży leśnej, winny być obowiązkowo uwzględniane conajmniej dwie izby mieszkalne, kuchnia, komora i sień.

Art. 19.

Pracownicy, zajmujący mieszkania własne, otrzymują odszkodowanie za nieotrzymanie mieszkania od pracodawcy, które winno być uwzględnione przy obliczaniu świadczeń, według art. 9.

V. Urlopy.

Art. 20.

Pracownik straży leśnej otrzymuje w ciągu roku 12 dni urlopu w dni nieświąteczne, bez potrącenia świadczeń.

Wybór dni urlopu odbywa się w porozumieniu z pracodawcą, względnie przełożonym, z wyjątkiem wyjazdów, spowodowanych pisemnem wezwaniem związków zawodowych, w tych bowiem wypadkach pracodawca winien jest zgodzić się na zaproponowany dzień urlopu, nie więcej jednak, jak dla 2 pracowników z nadleśnictwa.

Pracownik na czas uzyskanego w myśl powyższego urlopu winien na żądanie pracodawcy lub przełożonego dać pewnego zastępcę, którego opłaca pracodawca w stosunku równoważnika 6 — 12 kg. żyta dziennie według cen miejscowych.

VI. Ubezpieczenie i nauka dzieci.

Art. 21.

Do czasu wprowadzenia kas chorych, pracodawca opłaca w całości koszty szpitalne oraz koszty, związane z przyjazdem lekarza do chorego. We wszystkich innych wydatkach na lekarza, dentystę, akuszerkę, aptekę, pracownik uczestniczy w stosunku 10%. Wszystko powyższe stosuje się do pracownika, jego żony oraz dzieci poniżej lat 15-tu. Do pozostałych członków rodziny pracownika stosuje się tylko wtedy, o ile stale pracują w majątku pracodawcy.

U w a g a I. W razie sporu rozstrzyga Komisja Rozjemcza na podstawie dowodów i rachunków, przedstawionych przez pracodawcę. Jeżeli

pracodawca dowodów pisemnych nie dostarczy, pracownik nie będzie zobowiązany do zapłacenia 10% kosztów.

Uwaga II. Pracodawcy nie są obowiązani opłacać zabiegów technicznych dentystycznych.

Art. 22.

Pracodawcom nie wolno przy końcu roku służbowego zwolnić pracownika straży leśnej li tylko z tytułu jego starości; może go jednak skutkiem starczej niezdolności do pracy przenieść do czasu ustawowego rozwiązania tej sprawy na emeryturę, która winna zapewniać emerytowanemu mieszkanie i świadczenia komornika.

Przepis ten dotyczy tylko tych pracowników, którzy przepracowali na dobro pracodawcy lub danego gospodarstwa leśnego 25 lat.

Art. 23.

Na wypadek śmierci pracownika, pozostała po nim rodzina otrzymuje na koszty pogrzebu 30 zł i trumnę, zrobioną na miejscu, lub w razie odmowy przyjęcia trumny — równoważnik w gotówce, oraz pozostawia się, względnie wydaje się umundurowanie, przewidziane w art. 10 p. c.

Art. 24.

Na wypadek śmierci żony pracownika, otrzyma on na koszty pogrzebu 25 zł, na wypadek śmierci dziecka 15 zł.

We wszystkich wypadkach powyższych otrzyma również trumnę, zrobioną na miejscu, lub w razie odmowy przyjęcia trumny równoważnik w gotówce.

Art. 25.

Do czasu wprowadzenia ubezpieczeń pogrzebowych na wypadek śmierci pracownika straży leśnej, żona lub dzieci zmarłego mają otrzymać przez pół roku połowę świadczeń w naturze i w gotówce, przewidzianych dla pracownika straży leśnej w niniejszej umowie.

W razie niedawania przez pracodawcę powyższych świadczeń w naturze w całości lub częściowo, pracodawca winien wydać jednorazowo lub w dwu ratach kwartalnych ekwiwalent gotówkowy według cen miejscowych:

za pensję równoważnik 100 kg. żyta,
za ordynarję równoważnik 400 kg. żyta,
za utrzymanie krów równoważnik 375 kg. żyta,
za kartofle równoważnik 450 kg. żyta,
za mieszkanie równoważnik 225 kg. żyta,
za opał równoważnik 150 kg. żyta.

W tym wypadku rodzina zmarłego pracownika ma prawo mieszkać w gajówce przez czas jednego miesiąca od dnia śmierci pracownika.

Art. 26.

Pracodawcy opłacają początkową naukę dzieci pracowników straży leśnej tam, gdzie wymaga to osobnych opłat lub dopłat.

VII. Regulowanie zbiorów i zasiewów pomiędzy rodziną zmarłego pracownika a jego zastępcą.

Art. 27.

Nowy pracownik straży leśnej, obejmujący posadę po zmarłym, bądź ustępującym w ciągu roku

pracowniku winien ułożyć się polubownie z rodziną zmarłego co do wszelkich sprzętów i zasiewów. Jeżeli do zgody nie dojdą, pracodawca reguluje tę sprawę w sposób następujący:

o ile śmierć gajowego nastąpiła w czasie między 1.X a 31.XII, rodzina zmarłego gajowego otrzymuje po 2 kwintale żyta z morga lub równoważnik w gotówce;

o ile śmierć nastąpiła w czasie między 1.I a 1.IV — po 3 kwintale żyta z morga lub równoważnik w gotówce;

o ile śmierć nastąpiła w czasie między 1.IV a 1.VII — po 4½ kwintala żyta z morga lub równoważnik w gotówce;

o ile zaś śmierć nastąpiła między 1.VII a 1.X— zbiory całkowicie należą do rodziny zmarłego.

Wydane przez pracodawcę z tego tytułu świadczenia rodzinie zmarłego gajowego w całości potrąca się z rocznego uposażenia nowego gajowego, o ile nowy gajowy dokona sprzętów.

Działo się w Warszawie dnia 5 marca 1930 r.

Przedstawiciel Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej:

(—) *J. Gnoiński.*

Przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości:

(—) *Włoczewski.*

Przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa:

(—) *inż. Klimkiewicz.*

BIBLIOTEKA M.P.i O.S. KSIĘGOZBIÓR

213 KPIP
1100213
1100213